

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Opvs Theologicvm

Mauro, Silvestro

MDCLXXXVII

Q. 173. Vtrum liceat quotidie eucharistiam suscipere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84149](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84149)

istia potest paruulis dari, quia potest illis conferre augmentum gratiæ: potest etiam non dari propter reuerentiam sacramenti, siquidem non est paruulis necessaria. Antiquitus in multis ecclesijs dabatur paruulis: iam fuit vniuersaliter abrogata hæc consuetudo, & introducta est consuetudo contraria, quæ vt existimat Suarius, habet vim legis, & obligat.

7. Quæritur, tertio vtrum eucharistia danda sit amentibus?

Respondeo, quod vel possumus loqui de ijs, qui ita sunt amentes, vt nunquam habuerint vsum rationis, & de his philosophandum est, sicut de paruulis ante vsum rationis; vel possumus loqui de amentibus, qui post vsum rationis in amentiam inciderunt. Circa hos dicendum primo, quod si amentia non censeatur perpetua, & dum durat, non vrget necessitas, non est ijs danda eucharistia, sed expectandum, dum mentis compotes fiant. Ratio est, quia id exigit reuerentia sacramenti. Dicendum secundo cum communi sententia S. Thomæ, & aliorum, quos refert, & sequitur Suarius contra Alensem, Gabrielem, & paucos alios Theologos: licet eucharistiam dare perpetuo amentibus, etiam eum non vrget necessitas, immo multa sunt iura, quæ fauent. Dicendum tertio, quod non solum licet, sed etiam debet dari eucharistia perpetuo amentibus in articulo mortis constitutis. Probat ex vfu ecclesiæ. Ratio introducendi hunc vsum fuit, quia eucharistia est illis utilis, & facile potest euitari omnis irreuerentia sacramenti.

8. Quæritur quarto, vtrum eucharistia danda sit Energumenis.

Respondeo, quod si Energumeni priuantur vfu rationis, de his est philosophandum, sicut de amentibus: si autem non priuantur vfu rationis, debet illis dari eucharistia, non quidem singulis diebus, sed certis temporibus. Ratio est, quia cum sint compotes rationis, non est, cur priuentur eucharistia, quæ potest illis esse solatio, & auxilio ad patienter ferendam tantam calamitatem.

Opponitur primò: Concilium Eliberitanum dicit, *ijs, qui à spiritibus immundis vexantur, si in fine mortis fuerint constituti, & fideles fuerint, dandam esse eucharistiam*; ergo Energumenis danda est communio solum in articulo mortis.

Respondeo, negando consequentiam. Concilium asserit quidem Energumenis dandam esse communioem in articulo mortis, sed non negat dandam etiam esse alijs temporibus.

9. Opponitur secundo: Canone 39. eiusdem Concilij dicitur: *Energumenum, qui ab erratico spiritu exagitur, eius nomen neque ad altare cum oblatione esse recitandum.*

Respondeo, quod ne Concilium sit sibi contrarium, intelligendum est de ijs energu-

Tom. III.

menis, qui propter aliqua scelera publica à dæmonibus sunt obsessi.

QVÆSTIO CLXXIII.

Vtrum liceat quotidie eucharistiam suscipere?

S. Thomas qu. 80. art. 10.

1. **R**espondet S. Thomas, ponendo tres conclusiones. Prima est: si consideretur eucharistia ex parte ipsius sacramenti, vtile est illam quotidie sumere. Ratio est, quia eucharistia utilis est sumenti; ergo vtile est eucharistiam quotidie sumere, vt quotidie acquiratur fructus ipsius, nimirum augmentum gratiæ: ideoque S. Ambrosius lib. 4. de sacram. cap. 6. & refertur de consecratione dist. 2. cap. 4. dicit: *Si quotiescumque effunditur sanguis Christi, in remissionem peccatorum effunditur, debes semper accipere, qui semper pecco, debeo semper habere medicinam.*

2. Secunda conclusio est: si consideretur eucharistia ex parte sumentis, in quo requiritur magna deuotio, & reuerentia, si aliquis quotidie sit paratus ad sumendam eucharistiam, vtile est, vt quotidie sumat: ideoque Augustinus scilicet 28. de verbis Domini, cum dixisset: *accipe quotidie, vt quotidie tibi proficit*, addit: *Sic viuere, vt quotidie merearis accipere.*

3. Tertia conclusio est: quia homines plerumque habent multa impedimenta, tum corporis, tum animi ad eucharistiam sumendam, non est vtile, vt quotidie illam sumant, sed vt sumant, cum sunt ad illam debito modo præparati, ideoque libro de ecclesiasticis dogmatibus cap. 53. dicitur: *Quotidie eucharistia communionem accipere, nec laudo, nec vitupero.*

4. Aduertit S. Thomas in resp. ad 5. quod pro conditione diuersorum temporum diuersa sunt ab ecclesia præcepta. Nam in primitiua ecclesia, quando magna erat deuotio fidelium, statutum est, vt quotidie sumerent eucharistiam; ideoque Anacletus, vt habetur de consecratione dist. 1. capite *Episcopus dicit: Peracta consecratione, omnes communicent: qui noluerunt, ecclesiasticis careant liminibus: sic enim Apostoli statuerunt, & Sancta Romana tenet Ecclesia.* Postmodum, diminuto fidei feruore, Fabianus Papa, vt refertur de consecratione dist. 2. capite *Et si non frequentius, indulget, vt et si non frequentius, saltem ter in anno omnes communicarent, scilicet in Pascha, Pentecoste, & Natali Domini.* Soter Papa, in epistola ad Episcopos Italiæ, vt refertur de consecr. dist. 2. capite *In Cæna*, addit, vt etiam in cæna Domini omnes communicarent. Demum charitate magis refrigescente, Innocentius tertius relatus capite *firmiter*, statuit, vt saltem semel in anno omnes eucharistiam

Si

sume.

sumerent. In libro tamen de ecclesiasticis dogmatibus consulitur omnibus diebus dominicis esse communicandum.

QVÆSTIO CLXXIV.

Virum desat præceptum sumendi eucharistiam, & quo tempore obliget?

S. Thomas quest. 80. art. 11.

1. **Q** Veritur primo, vtrum obligemur non solum præcepto ecclesiastico, sed etiam diuino ad sumendam eucharistiam?

Respondeo duas esse sententias. Prima Alexandri de Ales, S. Bonaventuræ, Ferrariensis, Caietani, & aliorum, quam etiam docuit S. Thomas in 4. dist. 12. qu. 1. art. 1. quæstiuncula secunda, docet nullum dari præceptum diuinum obligans ad sumendam eucharistiam. Fundamentum est, quia hoc præceptum neque colligitur ex Scriptura, neque ex traditione ecclesiæ, neque ex auctoritate Patrum. Secunda sententia communior, quam etiam docuit S. Thomas tertia parte, qu. 80. art. 11. docet dari præceptum diuinum sumendi eucharistiam.

2. Dicendum cum secunda sententia: datur præceptum diuinum sumendi eucharistiam. Probat S. Thomas ex verbis Christi Ioannis 6. *Nisi manducaueritis carnem filij hominis, & biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in vobis.* Videri possunt dicta qu. 126.

3. Opponi potest primo contra hanc rationem: si illa verba; *Nisi manducaueritis &c.* probarent præceptum sumendi eucharistiam, probarent præceptum sumendi sub vtraque specie; siquidem Christus dixit: *Nisi manducaueritis carnem filij hominis, & biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in vobis;* sed non probant præceptum sumendi eucharistiam sub vtraque specie; ergo &c.

Respondeo, negando sequelam. Nam quia sub specie panis continetur non solum corpus, sed etiam sanguis Christi, qui sumit eucharistiam sub specie panis, non solum manducat corpus, sed etiam bibit sanguinem Christi; ergo ex obligatione manducandi corpus, & bibendi sanguinem Christi, non probatur obligatio sumendi eucharistiam sub vtraque, sed sub altera tantum specie.

4. Opponitur secundo: illa verba, *Nisi manducaueritis &c.* probarent eucharistiam esse ad salutem necessariam etiam infantibus, eo pacto, quo verba illa, *nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu Sancto, non intrabit in regnum Cælorum,* probant baptismum esse necessarium etiam infantibus.

Respondeo manducationem spiritualem Christi per fidem, & charitatem habitualem esse necessariam etiam infantibus. Et quia

infantes per baptismum recipiunt fidem & charitatem habitualement, ideo infantes per baptismum manducant spiritualiter Christum. At manducatio sacramentalis non est necessaria infantibus, siquidem, qui manducant Christum spiritualiter in baptismo, non tenentur manducare sacramentaliter, nisi tempore opportuno; sed tempus opportunum manducandi Christum sacramentaliter est solutum cum quis potest discernere cibum spiritualement à corporali, quæ discretio aduenit solum post infantiam; ergo &c. Vide dicta supra quæst. 126.

5. Confirmatur conclusio: nam Christus eucharistiam instituens dixit Lucæ 22. *facite in meam commemorationem;* sed hæc verba vt ecclesiæ consuetudo declarat, continent præceptum impositum sacerdotibus consuecendi, & sumendi eucharistiã, & proportionale præceptum impositum reliquis sumendi eucharistiam; ergo &c. Ratio, propter quam fuit valde congruum, vt imponeretur hoc præceptum, est, quia eucharistia fuit instituta per modum cibi ad conseruandam spiritualem vitam; ergo congruum fuit, & connaturalis, vt daretur obligatio sumendi hunc cibum. Rursus instituta est, vt sacrificium Deo offerendum; ergo congruum fuit, vt sacerdotibus imponeretur obligatio sacrificandi, reliquis autem imponeretur obligatio participandi de sacrificio per sumptionem eucharistiæ.

6. Queritur secundo, vtrum præceptum diuinum sumendi eucharistiam obliget omnes adultos, tum baptizatos, tum non baptizatos?

Respondeo duas esse sententias. Prima Soti in 4. dist. 18. qu. 1. art. 3. docet hoc præceptum obligare solos baptizatos. Fundamentum est, quia qui vouit ingressum in aliquam religionem, antequam ingrediatur, tenetur solum ad ingrediendum religionem, non autem ad seruandum alia præcepta religionis; ergo ex proportionali ratione infideles tenentur solum ad ingrediendum in ecclesiam per baptismum, sed antequam baptizentur, non tenentur ad seruanda præcepta baptismi imposita. Confirmatur: nam qui non sunt baptizati, non obligantur præcepto confessionis; ergo neque obligantur præcepto sumendi eucharistiam.

7. Dicendum cum secunda sententia Soterij, & aliorum satis communi: præceptum sumendi eucharistiam obligat omnes etiam non baptizatos. Probat: Christus enim proposuit præceptum verbis vniuersalibus dicens, *nisi manducaueritis carnem filij hominis, & biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in vobis;* sed Christus potuit obligare omnes etiam non baptizatos; ergo præceptum Christi obligat omnes, etiam non baptizatos.

8. Confirmatur: nam præceptum sumendi eucharistiam obligat omnes baptizatos, non solum iustos, sed etiam peccatores; ergo obli-